

Informacije u vezi korona virusa od 20. marta 2020.

Informacije za osoblje koje radi na poslovima čišćenja i održavanja

Koje posledice ima aktuelna situacija za osoblje koje radi na poslovima čišćenja i održavanja u javnom sektoru? Odgovori na najvažnija pitanja

u Švajcarskoj raste broj lica zaraženih korona virusom. Pošto se virus i dalje širi, pojačavaju se mere ograničenja u svakodnevnom životu i na radnom mestu. Kakve su posledice za zaposlene?

Moram da negujem bolesno dete. Da li smem da ostanem kod kuće?

U osnovi roditelji mogu po dostavljanju lekarskog uverenja na uvid uzeti tri slobodna dana za negu bolesne dece, a ukoliko rade u javnim bolnicama i više. Ako za ovaj slučaj dalja isplata plate nije definisana ugovorom o radu, nega bolesne dece tretiraće se kao sprečenost u obavljanju radnih zadataka shodno OR (švajcarski Zakon o obligacionim odnosima) član 324a, odn. kao sprečenost za obavljanje posla bez sopstvene krivice. Dakle, poslodavac je dužan da platu isplati na adekvatan način.

Roditelji mogu, bez obzira na plaćanje, i duže da ostanu kod kuće radi nege deteta, ako nemaju drugo rešenje na raspolaganju. Po pravilu oni tada ne primaju platu.

Međutim, u slučaju pandemije sa visokim stepenom infektivnosti, nema smisla vratiti se tri dana nakon nege bolesne osobe na posao i zaraziti druga lica. **Stoga Sindikat osoblja zaposlenog u javnom sektoru (VPOD) zahteva da se u ovom slučaju isplata plate produži i za period dužeg izostanka od tri dana.**

Vrtić ili škola koju moje dete pohađa je zatvoreno a ja nemam nikog ko bi brinuo o njemu. Da li smem da ostanem kod kuće?

Roditelji imaju zakonsku obavezu da brinu o svojoj deci (član 276 Građanskog zakonika). Stoga, ako zbog ovoga zaposlena lica bez svoje krivice budu sprečena u obavljanju svog posla, poslodavac mora tokom ograničenog vremenskog perioda nastaviti sa isplatom njihove plate shodno članu 324a OR. Ali su roditelji u obavezi da preduzmu odgovarajuće organizacione mere kako bi sprečili dalja odsustvovanja.

Međutim, u slučaju pandemije nema smisla organizovati druge oblike kolektivnog staranja (kao na primer zajedničkog staranja sa drugim roditeljima). **Stoga VPOD zahteva da se u ovom slučaju nastavi sa isplatom plata za period u toku kog su vrtići odn. škole zatvoreni.**

U stalnom sam radnom odnosu u bolnici gde radim na poslovima čišćenja i održavanja i naložen mi je prekovremeni rad. Ima li poslodavac pravo na to?

Kao izuzetak, zaposleni mogu biti u obavezi da rade prekovremeno ukoliko su ispunjeni sledeći preduslovi (čl. 321c st. 1 OR):

1. Nužnost: Prekovremeni radni sati su neophodni usled, na primer, vanredno povećanog obima posla ili kada su oni nužno potrebni.
2. Nema fizičkog i mentalnog preopterećenja zaposlenog: Prekovremeni radni sati ne smeju imati za posledicu fizičko i mentalno preopterećenje zaposlenog.
3. Razumna opteretivost: Poslodavac mora moći u dobroj veri od zaposlenog očekivati prekovremene radne sate. Prilikom procene razumne opteretivosti kod zaposlenih koji rade sa skraćenim radnim vremenom, treba uzeti u obzir da oni pored posla sa skraćenim radnim vremenom, imaju i eventualnih starateljskih obaveza. U takvom slučaju treba odustati od zahteva za prekovremenim radom.
4. Pridržavanje odredbi Zakona o radu (švajc. ArG) o vremenima rada i odmora.

Angažovan/a sam po satu i/ili sa skraćenim radnim vremenom na poslovima čišćenja i održavanja u bolnici. Da li od mene može da se zahteva da radim prekovremeno?

Da, ista gore navedena regulativa važi i za zaposlene koji rade skraćeno radno vreme ili one koji su angažovani po satu. Ali, ponavljamo: ko ima starateljskih obaveza ili je zbog porodičnih obaveza i planskih potreba u ugovoru o radu već unapred definisao slobodne dane, od takve osobe ne treba očekivati da radi prekovremeno.

Radim na poslovima čišćenja i održavanja u bolnici i strah me je da se ne zarazim virusom. Da li mogu da odbijem radni zadatak?

Ne. Ali poslodavac mora da vas opremi na korektan i adekvatan način, tu od bolnica zahtevamo iste uslove kao i za sestrinsko osoblje. Posebno je potrebno da se osoblje koje radi na čišćenju i održavanju odeljenja za izolaciju opremi sa potrebnom zaštitnom opremom i zaštitnim maskama za lice.

Uz to VPOD zahteva da osobe preko 60 godina starosti kao i osobe koje već boluju od nekih bolesti ne smeju raditi ili čistiti na odeljenjima za izolaciju kao i da ne sme doći do prekoračenja njihovog maksimalnog broja nedeljnih radnih sati.